

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **M.W.**

skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 16 czerwca 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Kościerzynie

z dnia 16 lipca 2025 r., sygn. akt II K 102/25,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Kościerzynie do ponownego rozpoznania.**

Jacek Błaszczyk

Andrzej Stępka

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

M.W. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Kościerzynie z dnia 16 lipca 2025 r., sygn. akt II K 102/25, na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat próby za to, że „w dniu 07 listopada 2024 roku w K., wbrew przepisom ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał w znacznej ilości środki odurzające i substancje psychotropowe w postaci: 18,72 grama ziela konopi innych niż włókniste stanowiące od 18 do 62 porcji konsumpcyjnych, 2,95 grama 4-CMC stanowiące 19 dawek efektywnych, 8,36 grama ketaminy stanowiącej od 66 do 836 dawek efektywnych oraz 29,5 tabletek MDMA o łącznej masie 11,86 grama stanowiących 29 porcji konsumpcyjnych, tj. za czyn z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ponadto, Sąd pierwszej instancji:

- na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego w okresie próby do pisemnego informowania kuratora o jej przebiegu w odstępach 6 - miesięcznych;
- na podstawie art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 2.000 zł;
- na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego przepadek dowodów rzeczowych w postaci środka odurzającego i substancji psychotropowych opisanych pod pozycjami: 1, 2 i 4 wykazu dowodów rzeczowych i śladów kryminalistycznych nr [...] i zarządził ich zniszczenie;
- na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci saszetki i opakowań opisanych pod pozycjami 1 do 3 wykazu dowodów rzeczowych i śladów kryminalistycznych nr [...], zarządzając ich zniszczenie.

Wyrok Sądu Rejonowego w Kościerzynie zapadł na posiedzeniu, po uwzględnieniu dołączonego do aktu oskarżenia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy w trybie art. 335 § 2 k.p.k. i uprawomocnił się z dniem 24 lipca 2025 r.

Prokurator Generalny, działając na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł kasację

od tego wyroku. Zaskarżył go w całości na niekorzyść skazanego i zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 i § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na uwzględnieniu zawartego w akcie oskarżenia wadliwego wniosku prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego M.W. za czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2025 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, pomimo iż wniosek ten nie zawierał propozycji zobowiązania oskarżonego do poddania się leczeniu lub rehabilitacji w podmiocie leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz oddania pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia, wskutek czego wyrok został wydany z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem prawa materialnego, a mianowicie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie orzeczenia obligatoryjnego w stosunku do M.W. - jako osoby uzależnionej od substancji psychotropowych i skazanej za przestępstwo pozostające w związku z używaniem tejże substancji, na karę pozbawienia wolności, wykonanie której warunkowo zawieszono - obowiązku poddania się leczeniu lub rehabilitacji we właściwym zakładzie opieki zdrowotnej oraz oddania go pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia.”

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, w związku z czym podlega rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 343 § 7 k.p.k. sąd może uwzględnić wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy jedynie wówczas, gdy zachodzą ku temu podstawy określone w art. 335 §1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że sąd, do którego skierowany został wniosek w trybie art. 335 § 2 k.p.k., zobowiązany jest do jego szczegółowej (tak formalnej, jak i merytorycznej) kontroli. W jej toku powinien sprawdzić, czy przedłożone propozycje są zgodne z ustaleniami stron, a także czy respektują obowiązujące przepisy prawa materialnego (por. wyrok SN z dnia 6 października 2021 r., sygn. IV KK 459/21). W razie stwierdzenia wadliwości wniosku, sąd zobowiązany jest do ingerencji w jego

treść poprzez uzależnienie uwzględnienia wniosku od dokonania w nim przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego bądź też do postąpienia zgodnie z dyspozycją art. 343 § 7 k.p.k., czyli rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych (por. m.in. wyrok SN z dnia 25 czerwca 2024 r., I KK 144/24).

Sąd Rejonowy w Kościerzynie nie wywiązał się z tego zadania, jako że zaakceptował wniosek prokuratora o skazanie M.W. bez przeprowadzania rozprawy, mimo braku w treści wniosku obligatoryjnego w okolicznościach przedmiotowej sprawy zobowiązania oskarżonego do poddania się leczeniu lub rehabilitacji w podmiocie leczniczym oraz oddania pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia, zgodnie z treścią art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przepis ten stanowi, że „W razie skazania osoby uzależnionej za przestępstwo pozostające w związku z używaniem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej na karę pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono, sąd zobowiązuje skazanego do poddania się leczeniu lub rehabilitacji w podmiocie leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej i oddaje go pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia”. Rozwiązanie, o którym mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, znajduje więc zastosowanie, ilekroć przestępstwo przypisane sprawcy skazanemu na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania ma związek z używaniem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej. Związek ten może mieć charakter bezpośredni – gdy czyn polega na zdobyciu, zbyciu, produkcji, sprzedaży, udzieleniu, posiadaniu etc. substancji albo pośredni – kiedy stan odurzenia wpływa na motywację albo zachowanie sprawcy przestępstwa (por. B. Kurzępa, Komentarz do art. 71 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, [W:] W. Kotowski, B. Kurzępa, A. Ważny, Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Komentarz, Wydanie III, Lex/el 2022, teza 2). W pojęciu „przestępstwa pozostającego w związku z używaniem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej” mieści się, wobec tego także posiadanie narkotyków przeznaczonych na własny użytek (por. m.in.

wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009 r., V KK 211/09, z dnia 14 grudnia 2011 r., V KK 146/11 i z dnia 7 maja 2012 r., III KK 384/11).

W realiach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że przypisane M.W. przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, polegające na posiadaniu, wbrew przepisom ustawy, środków odurzających i substancji psychotropowych, pozostawało w ścisłym związku z używaniem przez niego tych środków psychotropowych. Również fakt uzależnienia skazanego od tych substancji został należycie potwierdzony opinią biegłych, zbieżną z „Kwestionariuszem zebrania informacji na temat używania przez M.W. środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych”, w którym wskazano na zdiagnozowane uzależnienie oraz potrzebę podjęcia przez skazanego terapii leczenia w placówce uzależnień.

W tych okolicznościach, Sąd Rejonowy w Kościerzynie, skazując uzależnionego od zażywania substancji psychoaktywnych sprawcę przestępstwa na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania za przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, pozostające w związku z używaniem przez niego środków psychotropowych, zobligowany był – z mocy art. 71 ust. 1 tej ustawy – do nałożenia na niego obowiązku poddania się leczeniu lub rehabilitacji w zakładzie opieki zdrowotnej oraz oddania go pod dozór wyznaczonej osoby, instytucji lub stowarzyszenia, a ściślej mówiąc, do uzależnienia uwzględnienia wniosku prokuratora o skazanie bez przeprowadzania rozprawy od stosownego uzupełnienia tego wniosku zgodnie z treścią art. 71 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ponieważ tak się nie stało i powyższy brak w treści wniosku prokuratorskiego uszedł uwagi Sądu Rejonowego w Kościerzynie, doszło do wydania wyroku zgodnego wprawdzie z treścią wniosku, ale naruszającego przepis prawa materialnego, nakazujący nałożenie na uzależnionego sprawcę przestępstwa - pozostającego w związku z używaniem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej - skazanego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania, obowiązku poddania się leczeniu lub rehabilitacji w podmiocie leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej i oddania go pod dozór wyznaczonej osoby,

instytucji lub stowarzyszenia. Uchybienie to miało charakter rażący i wywarło istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia.

Z tej przyczyny konieczne jest uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kościerzynie do ponownego rozpoznania, celem uzupełnienia orzeczenia o brakujące rozstrzygnięcie. Analizowane uchybienie nie może zostać konwalidowane w żaden inny sposób, albowiem obowiązki określone w art. 71 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nie mogą zostać orzeczone na etapie postępowania wykonawczego, pomimo iż wykazują pewne podobieństwo do środków probacyjnych z art. 72 § 1 pkt 6 k.k. (poddanie się terapii uzależnień), art. 72 § 1 pkt 6a k.k. (poddanie się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji) oraz z art. 72 § 1 k.k. (oddanie pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania). Istnieją wszelako istotne różnice pomiędzy tymi środkami probacyjnymi, a obowiązkami nakładanymi na oskarżonego na mocy art. 71 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które nie pozwalają traktować ich jako wzajemnie się zastępujące.

Procedując ponownie, Sąd pierwszej instancji zadba o zgodność rozstrzygnięcia skazującego ze wszystkimi przepisami prawa materialnego, znajdującymi zastosowanie w niniejszej sprawie.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

Jacek Błaszczyk

Andrzej Stępka

Eugeniusz Wildowicz

[WB]

[r.g.]